

vende en saa stor Sum til disse Forberedelser, som er foreslaaet af Regjeringen, og jeg skulde endnu i dette Dieblif være meget tilbøielig til at slutte mig til den Rødsfattelse, som Udvalget har bragt i Forslag. Hvad Diäterne angaaer troer jeg rigtignok efter den Erfaring, jeg har om, hvad det koster at reise omkring paa Landet og holde Forretninger, at det vel er muligt at komme ud af det med 3 Rbd. daglig; hvorvidt man imidlertid vil ansee det rigtigt at indskrænke Diäterne hertil, er en Sag, som beroer paa de forskjellige Anskuelser, og det er heller ikke en Sag af nogen særdeles Vægt.

Tscherning: Ja efterat det sidste ærede Medlem har talt, og vi ere komne til at stemme overeens i denne Sag, har jeg det Haab, at det skal lykkes os at faae vort Endringsforslag sat igjennem; det er saa sjældent, at jeg har den Ære at være enig med ham, at jeg ikke kan troe andet, end at det maa kunne tilveiebringe et godt Resultat. Jeg troer, at den ærede Minister ikke noksom lægger Mærke til, hvad man kan forlange af en Inspecteur og Forvalter, uden at betale ham særligen derfor, deri ligger for en væsentlig Deel Forskjellen mellem hans og min Opfattelse af Forholdene. Jeg er fuldt overbevist om, at dersom en Forvalter og en Inspecteur paa et Gods i den Tid, de have været der tilstede, have gjort deres Skyldighed og Pligt for de Penge, de have faaet, saa maae de selv kunne fremlægge de allerfuldstændigste Oplysninger om ethvert enkelt Sted og enhver enkelt Person; de maae kunne sige, saaledes høstes der, saaledes virkes der, saaledes ere de Steder beskafne. Hvorvidt man kan skænke det absolut fuld Tillid eller ikke, vil ligge hos Skjønsmændene, det kunne de kun komme under Veir med ved igjen at samtale med andre Personer, men man vil ikke faae nogen væsentlig Forbedring af de Meddelelser, som Godsinspecteuren og Forvalteren kunne give, derved at en Landinspecteur en Tidlang i Forveien har været beskæftiget med i Fællesskab med den Bedkommende at see paa Stedet. Det har i Virkeligheden ikke stort mere at betyde end at faae saa og saa meget om Dagen, det bliver den vigtigste Deel af hele Sagen, og det er ube-

hageligt at faae et Document i en saa storartet Form underkrevet af To, som man maafee skal gaae imøde, idet man derved kommer til at tilstedsætte en Dom af Folk, som maae erkjendes for at være kyndige, og just fordi en Landinspecteur er en Person, som skal betyde noget, er det en Byrde for Commissionen og en Æret mod den.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg skal tillade mig at bemærke, at der ikke er nogen Landinspecteur paa Godsset, saa man altsaa ikke vil være istand til at søge nogen Oplysning hos ham; det biver Godsinspecteuren, som ikke er Landinspecteur, hos hvem man skal søge Oplysning. Dernæst maa jeg bemærke, at jeg ikke troer, at Inspecteuren paa et saa stort Gods kjender de enkelte Eiendommes Stilling; men naar han tidligere har gjort Indstilling om Bortkastning eller Afhandelse, har han i Reglen først specielt undersøgt Stedet.

Oppermann: Jeg har med megen Opmærksomhed fulgt de Bemærkninger, som den ærede Minister gjorde med Hensyn til Finantsudvalgets Indstilling om Offentlighed i Skovbruget. Det forekommer mig, som om man ved at behandle denne Sag er meget udsat for, af Hensyn til Detaillen, at tabe Hovedsagen af Sigte. Saavidt jeg skjønner, gaaer Finantsudvalgets Indstilling ud paa at benytte de endelige Brugsplaners Fastsættelse ved Lov som det eneste Middel til at stille den lovgivende Myndighed i det rette Forhold til denne Industriegreen, som Staten vedbliver at drive, idet man ved Planernes Fastsættelse ved Lov vil komme bort fra Misligheden af at skulle bevilge de Summer, som betinge Driften af denne Industrie. Den ærede Minister gjorde opmærksom paa, at der aldeles ikke var nogen Sikkerhed for, at der i de to lovgivende Forsamlinger vilde være tilstrækkelig Sagkundskab tilstede til ret at bedømme Sagen; men det er allerede i Udvalgets Indstilling antydet, at det ikke er deri man søger Garantien; men man søger den i den Offentlighed, der nødvendigviis maa fremkaldes ved, at de foreslaaede Planer i Form af Lovforslag med tilhørende Motivering offentliggjøres, for at blive Gjenstand for Forhandling i Thinget. Naar denne Offent-